

vrti namen, varovati in zboljšati današnje planinsko gospodarstvo. — 24. sept. je predlagal posl. Kirchmayer ureditev potoka v Steindorfu. Odsek se je izročilo razne predloge (glede dovolitve zneskov, ki se jih je pomislilo za cepljenje vinske trte in za hakreni vitriol v občinah Globanice in Žitaravas v l. 1905 in 1906; glede dovolitve kredita za pospeševanje vinogradništva v l. 1908.) itd. — Posl. Steinwender je poročal o računskih zaključkih deželne šolskega sklada. Razvil se je razgovor glede kazni za zamudo šole. Nekateri govorniki so omenili, da je pomanjkanje poslov vzrok šolskih zamud. Posl. Lemisch je dejal, da je pravica ljudstva, da zahteva poljske počitnice v jeseni in spomladi.

Koroški deželni proračun za 1907 zahteva v potrebščinah 5.077.456 K, to je za 881.000 K več kakor l. 1906. Pokritje znaša 4.914.578 K, torej je primanjkljaja za blizo 160.000 K. Zato se bode črtalo svoto za zgradbo meščanske šole v Celovcu v znesku 180.000 K in pride proračun na ta način do preostanka 10.524 K. — Za leto 1908 znašajo potrebščine 4.788.801 K, torej za 288.655 K manj kot prejšnje leto. Pokritje je toliko manjše, da pride proračun do primanjkljaja v znesku 467.397 K. Glavne točke tega proračuna so: Deželno zastopstvo 47.645 K, uprava 224.140 K, javno varstvo in vojaški izdatki 98.834, javne zgradbe 631.496 K, izobraževalni nameni 2.411.353 K, poljedelstvo 267.494 K, zdravstveni in dobrodelni nameni 1.058.642 K.

Klerikalni kmetski zbor. Da bi škodovali naprednemu zboru kmetov v Gradcu, sklicali so črnuhi isti dan svoj „kmetski zbor“ v Ansee. Prišlo je celih 40 kmetov iz okolice; vsi drugi udeleženci so bili farji in frakirji. Prvi je govoril „rešitelj koroškega kmetijstva“ kaplan Walcher. Rekel je m. dr.: Ljudje na Koroškem pravijo, da servituti niso več moderni, da se jih mora odstraniti. Moje prepričanje je, da se mora delovati za odstranjenje servitutorov... Čadni „rešitelj“ kmetov, ta dobrorejeni kaplan Walcher! Za kaplanom je prišel župnik Bauchinger (po slovensko: treburhar), ki je kmete prav pošteno oštel. M. d. je dejal: ako dobi kmet denar v roko, ve toliko potov, da se ga iznebi, da kmalu nima več denarja itd. Posl. Grafenauer je rekel, da imajo take nazore le veleposestniki. Torej grede klerikalci z veleposestniki po eni poti! Končno so se črnuhi sprli in ta „kmetski zbor“ je bil zaključen.

O oficirjih. Po zadnji statistiki imamo v Avstriji sledeče oficirje:

	v službi	v penziji
feldmaršal-lajtnant . . .	12	29
generalne majore . . .	72	170
oberste	110	557
majore	391	416
stotnike (hauptman) . . .	2.570	3.130
Skupno	3.055	4.311

Ti gospodje košajo peneze! Zanimivo je, da je penzioniranih oficirjev za 1.356 več nego aktivnih. Malo počasneje bi se gospode želale penzioniralo.

Kloštri v Belgiji. Belgija je, kakor znano, še vedno v klerikalnih rokah. Ni čuda, da se naseljujejo tam vse mogoči menihi in nune. Glasom uradnih poizvedb obsega Belgija danes 2.474 kloštrov z 37.905 menihi in nunami. Belgija ima v celem le 2.623 občin in pride torej skoraj na vsako občino 1 kloster. Leta 1846 je bilo v Belgiji samo 779 kloštrov. Kloštri so narasli za 300%, medtem ko je prebivalstvo le za 54% naraslo. Ti menihi delajo velikansko konkurenco ravno tako delavcem kakor kmetom in obrtnikom in ne plačujejo nobenih davkov. Čudno je, da more belgijsko ljudstvo preživeti toliko — črnih trotoev.

Dopisi.

Dobje pri Planini. Srečno Dobje! Za pol-drog tisoč duš boš imelo dve posojilnici, ker je župnik Vurkelec ustanovil še svojo. To je storil samo iz kljubosti in hudobnosti. Do sedaj je grizel le nekatere ljudi, svojo posojilnico pa je zatrosil nemir med celo faro. Do sedaj so ga ljudje črteli, čez par let pa ga bodo v zemljo preklinjali. Če bi ne bilo treba posojenega de-

narja nikoli vrniti, potem bi bila še ena posojilnica za Dobjane velika dobrota, sedaj pa bo za nje prokletstvo in poguba. Tukaj so ravno župnikovi podrepani najbolj potrebni denarja, albi gorje onim, ki jim bodo za potoka. Vzeti je lahko, ali vrniti je joj, če ni drugega kakor sam dolg. Misijonar je rekel letos s prižnice, naj sosed ne bo sosedu za poroka in za novo farsko posojilnica je čisto prav povedal. — Ta posojilnica pa tudi ni vredna nobenega zaupanja, ker ga ni vreden tisti, ki jo je ustanovil. Župnik Vurkelec je siloma izprešel iz siromašnih Dobjanov okoli 3000 K, ki so zginile kakor kafa. Pri občinski koči je naredil do sedaj 1600 K škode. Ko se je pred 4 leti dajala ta koč v najem, je tukajšnji trgovec obljubil 400 K na leto, ali župnik se je bal, da bi ne šla kramarija njegove Malike fuč in zato je pogodbo zahteval. Po časnikih se je bahal, da opravlja občinske pisarije zastoj iz dobrote do ljudi. Potem si je pa računil 36 K za vsako četrletje. Župnikovi podrepani so nadučitelja tožili, da po zimi, če je malo otrok, vse skupaj dene in jih v enem rezredu poučuje. Na to pa je prišel ukaz, da se mora, če je tudi v vsaki šoli le eden otrok, celi dan za njega kuriti. Zato pa mora občina na leto 60 K za dva več plačati. Župnik Vurkelec, Tomaž Pintar in Gračner Jože so bili najbolj proti temu, da bi se nadučitelju stanovanje razširilo, ker so si mislili, da so najbolj pametni. S tem so pa naredili občini škode nad 180 K, ker tudi trda buča ne more skozi zid. Če se je sedaj vse tako lahko naredilo, zakaj pa pred pol letom ne? Tako je župnik Vurkelec s svojimi podrepani izprešel iz teh ubogih Dobjanov v par letih okoli 6 tisoč kron čisto po nepotrebnem. Tu sem pa niso prišle njegove večne fehtarije za svoj žep. Ali je taka pijavka prijatelj ljudstva? Neki na smrt bolni ženi je izprešel nekaj nad 80 gold. in bi jih bil pobasal v svojo mavho, ko bi mu jih ne bila sodnija iztrgala in dala revnim dedicem. Nekemu rudarju je hotel požreti 500 gold. dedščine, delal je napačna uradna poročila, samo da bi ljudi oškodoval. Koliko nepotrebnih stroškov pa so morali ljudje zaradi njega že pri sodniji plačati. Na Kranjskem so duhovniki ustanovili vse polno konzumov in do sedaj so skoro vsi poerkali, kmetje pa so morali zaradi tega zeti v roke barško palico. V Laškem je kaplan Gorišek oškodoval ljudi za 63 tisoč kron in ravno tako so duhovniki onesrečili ljudi v Vitanju, Rečici, Leskovicu itd. In tako se bo zgodilo tudi v Dobjem s farsko posojilnico. Ta posojilnica spada pod kranjsko zadržno zvezo in ta zveza ima take ljudi za pregledovalce računov, od katerih so nekateri že sedeli po več tednov v luknji. Zato pa Dobjani dobro premislite, komu boste zaupali svoj denar, za poroka pa naj ne gre nihče k farski posojilnici, ker ga zadene gotova nesreča. Kar se naredi brez potrebe, to tudi ne more obstati. Pri občinskih volitvah pa poženite tiste pijavke, ki vam sesajo vaš krvavo zasluženi denar in tako slabo gospodarijo.

Devica Marija v Pušcavi. Vili naš „Stajerc“! Vroče solnce letosnih pajih dnehi je tudi tukaj našim nasprotnikom zmešalo njihove slammate možgane. Ti ljudje so popolnoma nedolžni in „sveti“ ter se ljubijo le „sami med seboj“, vse drugo pa sovražijo. Dragi „Stajerc“, ko prideš sem na našo pošto, romati moraš po celem vasi okoli, čitajo te tvoji sovražniki skrivaj, tako da te naposled naročnik v pesti ne dobi. Tako se dela pri nas s tujo lastnino. Neki „trezen“ kmet je zaukazal iz krčme bacniti enega delavca zaradi „Stajerca“ ker baje čez duhovnike šinf. Kmet je tako strasten klerikalec ter tako pobožen, da celo leto cerkve od znotraj ne vidi, pač pa vsak dan krčmo. Zopet drugemu delavcu (z imenom Franc Rutar) je pred kratkem neki „žnidar“ v krčmi obč. rihtarja iz „svete“ jeze zažgal „Stajerca“. (Aleks Paulec to zamore pričati). Kaj poreče k temu slučaju uredništvo? (To, kar je žnidar učinil, je seveda falstvo. Pomenili se bomo o zadevi se naprej! Ur.) Dotični naročnik je do skrajnosti razburjen, ter prosi uredništvo da bi žnidarja prijelo za dolga nesa, ter mu pokazalo, da velja tudi za „žnidarske ksele“ postava, čeravno stanujejo pri obč. rihtarju. Ali je to versko? Ali vas tako uči naš miroljubni g. župnik, ki so skozinkoz dober dušni pastir? Fej vas bodi prvak! Celó župnik in njegova

žlahta čita „Stajerca“, vkljub temu pa še dobi dob niso mešali politike v svete nauke našega Izveličarja. Zadna goraka bajtica jim ni pregled. Revne bolnike radi obiskujejo ter jih celo v denarji podpirajo, ako ravno so „sami“ v tistem stanu. Tak je pravi namestnik Kristušov, takih dušnih pastirjev je malo, takih tudi „Stajerc“ šinfal ne bo. Kaj ne dragi naš „Stajerc“, to je čast gre takemu duhovniku? (Gotovo!) To je bilo vedno naše geslo! Torej vi panslavisti, o nehanje kmalo z gonjo proti našemu „Stajerc“, ker drugače bomo izročili prav zanimive stvari javnosti, kakor n. pr. od nekdanjega Dolinarja dr. Glaserja, katerega je žena svoj čas zapustila, ter jo popihala gor na Koroško. Hm, to smrdi. Toraj bolj previdno, ker napredek je na naši strani, dani se, solnce je prišlo izza temnih gor na jasno nebo, ter prišel bo vroči dan za nas. Mi pa zakličemo: Bog daj, da bi g. župnik le dolga leta pasli nas grešne ovčice, ti, dragi naš „Stajerc“ pa bičaj prav odločno prvake, ter mačaj slabe duhovnike na pravo pot...

St. Jakob v slov. gor. Dobili smo sledeči uradni popravek: V smislu § 19. tisk. zak. zahteva podpisani župni urad, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „St. Jakob slov. gor.“ v štev. 37. Vašega lista z dne 11. septembra t. l.: Ni res, da „naš krčmar...“ prilepa pod župnikovo komando letaka za ples na cerkveni zid“, res pa je, da župnika nihče ni vprašal, in da župnik tudi ni vedel nič o tem, kar na tej strani cerkve, ob kateri hodi župnik v cerkev, ni bilo prilepljenega nobenega letaka. — Župni urad sv. Jakob v Slov. gor. dne 18. sept. 1907. Ivan Kapler župnik.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naš kaplan Rabunek še vedno „jaga“ po župniji, seveda umazan kakor da bi nosil „behole“ akoravno smo ga zadnjič od nog do glave „požajfali“. Nam se sicer to nikakor čudno ne dozdeva, ker vemo, da zahaja pogosto k čevljarju Kapinovemu Hanzeju, kateremu pomaga bržkone kopita nabijati in drete vošiti, da bi nadomestil odidega čevljarškega pomočnika. (To delo bi bilo za Rabuzeka vsakakor bolj koristno nego čečkarjenje v časnike. Opomba stavčeva). Ker pa jima čevljarška obrt baje premalo šteje, pripravljata palček Rabuzek svojega mojstra za „kopitarstvo univerzo“. Tudi drugi Rabuzekov agent, tisti penzionirani študent Žmarčev Pep, že menda uhe vleče, da bi mu kaj povedali. Pa škoda za črnilo in papir, da bi o njem pisali. Kratko bomo samo omenili, da se obnaša, kakor se obnašajo navadno ljudi, katerim delo smrdi, topiranje pa diši. Denarček se pa že dobi, akoravno tudi narazne načine. . . . Tudi stsem, stari otrokom, kakor si ga predragi „Stajerc“ že tudi ni nazival, ima naš Rabuzek Jaka veliko opravka, posebno pa tedaj, kadar kujeta dopise za „Našo Moč“. — Pregovor ne laže, ko pravi: Gliba vkup štriha! — Predragi „Stajerc“! To ti je tista trojica, ki dela pri nas nemir, katera pa se bode kmalo raztepla. Penzioniranega študenta pogladi bomo v kratkem k vojakom pokoro delati, z palčekom Rabuzekom pa bomo naredili tako, kakor si nam, predragi „Stajerc“, zadnjič svetoval. Vrnil se bode v župnijo spet stari mir in tudi biki, katere je v zadnji številki „Naše Moči“ tudi napadel, nam bodo braležni, da ne bodo več vidli Rabuzeka po dolu „špacirati“. — Ja — hu — huje!

Sv. Barbara v Halozah. Slavno uredništvo! Ne morem Vam zamolčati, kako deluje naš g. župnik Vogrin proti faranom vsacega mišljenja. Prijazen je kakor mačka mleku, ali v svojem poklicu ima čudne navade. Cerkevna oblačila od sv. Barbare in podružnice sv. Ane prodaja za slepo ceno. Ali kadar pa pride, da bi se omislilo kaj novega, pa pravi: farani, pomagajte, bo Bog tudi Vam pomagal! Mi farani pa vprašamo g. Vogrina: Zakaj pa Vaš prednik ni hotel oblačil prodati, ko je znal vendar dobro njih vrednost ceniti? Ali mislite, da mi farani ne vemo, po čem diši to delovanje? Zakaj ste rekli, g. župnik, cerkvenemu ključarju, ko Vas je v neki besedi zavrnil, da ste sedaj Vi župnik in da nima on nič govoriti, ker so dnevi njegove ključarske službe že davno potekli? Ali župnik, zapomnite si, da bomo mi farani delovali z združenimi močmi, da se Vam peruti postržejo. Mi nismo zavoljo Vas tukaj, pač pa Vi za nas! Glede organista in mežnarja poro-

tamo pr
ima naš
O p
cerkven
grdo ray
demo pi
Sv.
se ti pr
bili zavz
nasprotr
ime za
koga za
nam na
je rekel
si jo sa
skušalo
ki z laž
odtegne
od učit
bodem
Iz
prosim
zene kl
sal od
vrtic s
prednja
nhami
vimi ve
nemški
kar se
sosedo
vrtic
Kovač
sestnic
je ugn
enega
posest.
to tak
pečnik
je biva
v sili
Hqdirj
da ti j
hotela
zato, c
se ta l
stavi k
pred t
fantali
tudi ta
rije tel
prostot
terim
opravit
O, če
ponuja
blizo c
jedli o
Vi pa
pomni
Iz
kaplan
še pra
pitali
vgašal
vstalar
lepega
tegnu
med s
boljše
teser“
prvašk
reto p
Ne bo
v Celk
živije
počas
še Sm
linček
deljam
naše
I
vstnic
brez
trati
šir
gm

loših-
ašega
grda.
z de-
vnega
takih
jerc"
na
to je
od-
rcu"
stvari
barja,
stila,
mrdi.
naši
gora
vas.
ik se
nam
vra-

mo prihodnjič, da svet izve, kakšne namene
naš župnik s farani!
Dr. Vseznalec.
Op. u. r. Medtem se je vršila tudi volitev
kmetnega ključarja in se je pri tem tako
rajnalo, kakor že dolgo ne. Poročali bo-
mo prihodnjič!

Sv. lanž dr. p. Dragi „Štajerc“! Moramo
ti pritožiti, kakšni so naši klerikalci. Vsi smo
zavzeti za uvedenje nemške šole, ali naši
nasprotniki so lagali. Zlasti eden je, katerega
na danes izpustimo, ki je lagal, da smo
za podpis silili. To ni res! Le en slučaj
naj ta lažnik pove! Drugi nasprotnik zopet
rekel, da kdor hoče imeti nemško šolo, naj
sam postavi. S takimi bedarijami se je
slo ljudi izneveriti. Sram vas bodi, črnhi,
razmi ljudstvu potrebno znanje nemščine
nagete. Vemo, da se širi največ hujskarije
učiteljev in posameznikov. Ali odgovorili
bomo tudi mi — klin s klinom!

Napredjaki.

edeci
zah-
edeci
akob
15.
...
stake
nika
redel
kteri
no-
Slov.
nik.
uzek
azan
ga
a se
emo,
Han-
bijati
čev-
abu-
je v
čev-
pal-
rsko
tisti
enda
za
o bo-
e ob-
pote-
avno
otro-
tudi
vka,
Našo
tliha
i je
pa
enta
koro
na-
rc",
spet
šte-
hva-
dolu
tvo!
š g-
njaj.
ojem
očila
daja
i se
ma-
rani
dnik
obro-
rani
ste
Vas
nik-
nje-
Alj,
de-
ruti
pa
oro-

iz Šmartna pri Velikovcu. Dragi „Štajerc“,
nim privoli mi malo prostora za te zagri-
se klerikalce. Mislim da še celo nihče ni opi-
tel tega črnega gnezda. Vsak bralec teh
si lahko misli, da je življenje dveh „na-
prijakov“ v vasi med takimi bogatimi čr-
nami, enako, kakor ono ovce med zgrabljivi-
mi volkovi. Ker je naprednjak Terpečnik bolj
školi kakor slov. in sicer trden kakor skala
se tiči pravice; to je pa tem klerikalnim
dom sol v očesih. Omeniti moram nekaj
od cerk. ključarja v Št. Stefanu, p. d.
v Rutah, kateri je na 18. t. m. nad po-
stniško Terpečnik izlival žveplo iz ust in tako
signal svojo sveto jezo. (Šlo se je zavoljo
„prilaza“ v njegovemu pašniku). Ker se
Terpečnik ne uda njegovi volji, ga je
tako razburilo, da je rekel posestnici Ter-
pečnik: „Beračica, nisi imela toliko masti, ko
biva tvoja krava v nevarnosti, da bi si mogla
si pomagati, si prišla k meni po njo!“ —
„Naj, saj bi ne prišla, ko bi poprej vedla da
ti je to zdravilo tako na srcu zrastle; pa je
plačati, ali nisi vzel denarja; menda
da v prepiru lažje se stem pobahaš. Res
da ključar Kovač nam naprednjakom pre-
priča kakor turški sultan. Kar se sam ni upal
po posestnico izvršiti, nabujskal je svojega
stalina, da naj kamenje v njo meče, kar je
si smrkolin storil. Če hočem vse svinja-
te črnihov pojasniti potrebujem preveč
stora. Omenil bi še rad drugega soseda, s ka-
mi je imel posestnik Rebernik pri sodniji
sveti, radi neke poti, katero je pokosil; gosp.
je bila pot tvoja, zakaj si 20 K popred-
njaj? In tretji klerikalec gosp. L. stanujoč
na cerkve Šmartna, kaj Vas briga kaj bojo
ti otroci Terpečnika? On jih bo zredil sam
pa ste poslali svoje v kloster. To si za-
mnite; več kaj, če bo treba, prihodnjič.

Vavežež.

iz rožne doline. Glej, gladovne prvaške
glanceke, kako bi se radi že zdaj, ko jih se
prah duhovniške hiše drži, z mastnimi farani
ali in navrh še njihovo hujskarsko „žejo“
stali! Najrajši bi se vsi vkup v Borovljah
kalirali, ko bi jim gospod župnik štacijon z
tega prepustil... Kdo ve, ali je selskemu
„gmanemu“ Janezu že tako „vroče“ postalo
si sneženimi gorami, da bi si tudi v nižje,
je fare želel? ... Kaj pa podljubelski „pro-
k“ k temu rečejo? Ali imajo tudi misel,
niški „brliner“ morebiti tja gor v sv. Marga-
to prenesti in gosp. Serčerja prepoditi? ...
boš! Take gospode, ki zapete ovce na „štriku“
celovee vlečejo, da bi tam namesto „heil“ le
„njo“ klicali in katerim je zavoljo njihne
pšenosti vlak pred nosom odkuril, bi jih
šmarječani ne „pobasali“... Prvaški „pete-
niški“ le potrošajte se z vašimi nevoščljivimi
gami in ne mislite, da vam bomo pustili
„rjavje grebene“ v nebo zrasti...

iz Rožne doline. „Luftbalkon“
Glinčnega „grosloknja“ se nam
žeče telegrafira: Sparkartni ati na
si so menda po kakem sedanjem prvaškem
„hakelnu“ zvohal, da bodo Glinčani še
maj poto p“ doživeli, taki, kakršnega

hašpijovi indijanerji na otoku G. — Menda so
precej „rubelnov“ za tisto čudno „luknjo“,
ki „rujava“ solze požira, — špendirali, da bi
prvaštvo čisto v grund ne prišlo. Tako je eden
drugemu, drugi tretjemu in meni pa „nevemdo“
pravil. „Zad svezar in s“ „aj in in in“ „oddel“

Iz spodnjih Borovlj. Šimen „Gros“, ti si nas
tedaj, ko je slavnj „Mir“, z našim protestom
imel opraviti, pod nos dregnil, rekoč: „Tako vas
more mazati!“ — Mi te pa zdaj vprašamo:
„Ali si kaj bral v „Štajercu“ o tebi in tvojih
somišelnikov? Kako se na to počutite? ... Ker
pa vidimo, da se tako kielo držite, kakor bi
jesih pili, ja, da nekateri celo „živkelne pod
klobukom nosijo“ — in nam ne daš odgovora,
ti pa prav tiho na uho zasepetamo: „Tako vas
more „biksati“! — Dolžni ostati bilo bi grdo! —
Zdaj ste plačani, in ako nas zopet podregate,
potem pride zopet krtača in tedaj bi vas tako
dolgo ribali, da bi se krog in krog „svetili“...
Upamo pa, da še imate pameti ne samo za
ljubljanški „Mir“, ampak tudi za občinski mir...
Z praktično pesmico, ki smo jo od „Mir“-a iz-
posodili in jo še le danes sveda popravljen-
nazaj vrnemo, sklenemo spomina vredni „ma-
never“, katerega je prvaški „ultimatum“ v
33. broju v Ljubljani dne 3. velikega srpana 1907
Kdo bi to mislil,
To je pa sila,
Da je prvaška drhavadra
Po nosu dobila...
— — — — —
Ti — tudra — tedra — to —
Trara — a — a — a —!

Št. Lipš pri Žoneku. (Strasten agi-
tator kaznovan.*) Naš župnik Alojzij
Hutter p. d. Lojze je strgal ob času državno-
zbornskih volitev veliko črevlje. Letal je od vasi,
švilgal od hiše do hiše, nesel pete od kože do
koče in v imenu Grafenaverja špeh prodajal.
Prišla je ta vboga para k Brežjaku na Plaznice
in tam samolastno izpolnil glasovnico. Nekdo, ki
ima nekaj pameti v glavi in poguma v srcu,
je malo hladil vroče srčice milega duhovnega
pastirčka. Naznanil je celo stvar sodniji. Stvar
je prišla celo do deželnega sodišča in v obrav-
navi dne 13. septembra je bil črnosukni peto-
brusec kaznovan z globo 50 kron ali 3 dni
„špekhamre“. Vrh tega se mu je odvzela volina
pravica za deželni in državni zbor za dobo
šestih let in dalje mora plačati vse stroške.
Ubogi Lojze, tako se nam smiliš, da smo že
pretočili par škafov britkih solz: 1. čevlje str-
gati, 2. spanje žrtvovati, 3. jezik brusiti, 4. globo
plačati, 5. zgubiti pravico delati za edino pozve-
ličujoče poslanca! Iz celega srca ti klicemo
„Heil!“

Novice.

„Štajerčevi“ kmetijski koledar je v delu in
zide v kratkem. Ceno smo določili na 30 kra-
carjev (60 vinarjev). Koledar bode obsegal čez
80 strani z najboljšo vsebino. Vse kar kmet in
delavec ali obrtnik rabijo, bode v koledarju. Kdor
jih 10 kupi, dobi enega zastoj. Mi imamo že
zdaj več tisoč naročil. Kdor hoče koledar
dobiti, naj se gotovo takoj naroči. Inzerati
v koledarju stanejo cela stran pred besedilom
30 K, v besedilu in na platnicah 35 K, za be-
sedilom 30 K. Trgovci, obrtniki, inzerirajte v
koledar! Vsi na delo za naš koledar!

Kmetijski sinovi v zimsko šolo! Celovška
„Bauernzeitung“ piše: „Čas prihaja, da se mo-
rajo naznaniti oni mladi ljudje, ki hočejo
obiskati v prihodnji zimi kakšno poljedelsko
zimsko šolo. Žalibog se nahaja še veliko neza-
upanja in nemarnosti do zimskih kmetijskih šol.
Eden pravi: „tega ne nucamo“, — „mi tudi
nismo imeli takih šol“ — drugi zopet meni:
„mi ne rabimo študiranih kmetov“... Kdor je
danes prepričan, da kmeti ne potrebujejo stro-
kovnjaške izobrazbe, temu ni pomagati. Znano
je vendar, kaj se vse od kmeta zahteva. Ali
ima kmet menda lažje nego trgovec v svoji pro-
dajalni ali obrtniki? Res je tako! Kmetijsko
delo je najtežje delo in celo življenje se mora
kmet učiti in učiti, da zamore izhajati na svoji
grudi. Kmet mora biti delavec, ki se ne boji
truda, — kemik, ki pozna snovi zemlje, —

*) Pisali smo o tej obsodbi že v zadnji številki, vkljub temu
naj ponatismo še ta dopis.

botanik, ki se razume na rastlinstvo, — mora
biti dostikrat sam živinozdravnik, — mora znati
računati, — kmet mora z eno besedo izobra-
ženi človek biti!

Hujskanje proti nemški šoli. Celjska „Deutsche
Wacht“ prinaša v svoji 75. številki zanimiv
članek, katerega posnemamo sledeče: „V
politiki slovenskih hujskaveh ne najdemo niti
ene samostojne misli. V vseh stvareh oponašajo
le češke vzore. Danes posnemajo češko šolsko
hujskanje. Slovenska „narodna“ stranka je na-
bila plakate po zidovju, v katerih je pričela
hujskati proti nemški šoli. Zaničljivo, kulturi
in ljudstvu sovražno nastopanje je to; zanič-
ljivo zato, ker so sredstva zaničljiva in ker tudi
končni cilj ni plemeniti; to hujskanje pa vpliva
tudi proti napredovanju in blagostanju ljudstva
in je torej škodljivo ter ljudstvu sovražno. Pla-
kati na zidu, ki se proti nemški šoli nabijajo,
so prava fotografija te šolske gonje. To so zna-
čaji, kinimajo pomisleka, porabite najnižja, naj-
nevarnejša sredstva in ki si izmislijo tudi
lažnive cesarske izreke v svoje namene... Či-
tajte te plakate in članke prvaških listov, v
katerih se že čuti grožnja bojkota... Nagon
k nemški šolski izobrazbi izvira želji starišev,
da ogledijo svoji deci pot v življenje, da ji
odprejo z znanjem jezika, ki ga govori veli-
kanski narod z velikansko kulturo, pot v široki
svet. Ta ljudski nagon je veličasten in le s hi-
navščino zamorejo prvaki proti njemu delati.
Opazujemo na sklepe „narodne stranke“, ki je
prvotno sama poduk v nemščini zahtevala.
Nemščine pa se naučimo le v nemških šolah;
to nam dokazuje vsaki dan... Vsaki dan nam
tudi dokazuje, da postane slovenski otrok v
nemški šoli sposoben za boj proti hujskajočemu
prvaštvu in da vzdržuje potem prosto zvezo z
nemskim ljudstvom.“ — Tako piše nemški list.
Mi potrjujemo resničnost teh vstic do zadnje
pičice. Kajti 90% slovenskega ljudstva
je gotovo prepričanja, da je nemška šola korak
naprej v razvitku tega ljudstva. 90% slovenskega
ljudstva se zavzema za razvitek nemških šol!
Vse nemške šole so prenapolnjene, na kolenih
prosjačijo celo prvaški voditelji, naj se sprej-
mejo njih otroci v nemške šole. Nasprotniki
nemških šol pa so v prvi vrsti hinavski popi,
ki potrebujejo neumnega ljudstva in učitelji, ki
so preleni, da bi se nemščine priučili. Tako
stoji stvar. Z nami je ljudstvo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Lažniki — razkrinkani! Kako nasramno so
pisarili prvaški listi o mestnem gospodarstvu v
Ptuj, samo da bi oblatili župana Orniga. Ljudje,
ki niti do 3 šteti ne znajo, hoteli so soditi o
financah mesta. Pribili smo opetovano te laži,
ki so se skuhale v pisarnah Jurtele, Brumena
in pri Mahoriču! Župan Ornig pa je naprosil
deželni odbor, naj napravi preiskavo. Ta preiskava
se je zgodila in uspeh se je deželnemu zboru v
daljšem poročilu naznanil. Temu poročilu naj
posnemamo le glavne točke: Od l. 1894 do
1907 je resnično naraslo stanje mestnega dolga
na 1.460.000 K. Ali z naščenjem dolga je
naraslo tudi aktivno premoženje
mesta, tako da presega za večjo vsoto
dolgo ve. Več dolga je torej, ali zato je tudi
veliko več premoženja. In ta navadni račun ne
razumejo ali pa počejo razumeti prvaški hujskaci,
ki se redijo zgolj od laži! Kar je mestnih pod-
jetij v Ptuj, se skoraj vsi izvrstno obnesejo.
Klalnica in plinarna nosijo dobiček od 7 do
10%! To so na vsak način imenitni uspehi,
na katere mora biti vsak pametni človek ponosen.
Prvaki so tudi vedno lagali, da so doklade v
Ptuj tako „grozno visoke“ in da jih je g. Ornig
zvišal. Poročilo deželnega odbora pravi k temu:
Preiskava je dognala, da so se doklade v občini
od časa županovanja g. Orniga le enkrat od
30 na 40% zvišale. To zvišanje znaša letno
okroglo 6000 K. Potrebščine občine pa so
veliko bolj narastle, tako da bi se mo-
rale pri slabemu gospodarstvu doklade podvojiti;
iz tekočih računov se je plačevalo zvišane svote
za občinske potrebe, brez da bi se doklade po-
večale. Vse je torej zopet laž, kar so prvaki o
dokladah pisarili. Glede knjigovodstva v občini
pravi poročilo, da je popolnoma v redu.
Bilance občine so kazale še veliko slabšo
aliko, nego je resnično stanje. Skontriranje